

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain ja työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain ja työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta (HE 12/2020 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 8/2020 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 13 luvun 1—5 § ja 6 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 13 luvun 3 § osaksi laissa 548/2017 ja 5 § laissa 1456/2016, sekä
lisätään 13 lukuun uusi 4 a, 5 a ja 7 § seuraavasti:

13 luku

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmä

1 §

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmä

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmää käytetään julkisen työvoima- ja yrityspalvelun järjestämiseen ja tuottamiseen sekä kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa, työttö-

Eduskunnan vastaus EV 55/2020 vp

myysturvalaissa, vuorotteluvapaalaissa, kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa työ- ja elinkeinotoimistolle tai työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskukselle säädettyjen tehtävien hoitamiseen ja sosiaalisista yrityksistä annetussa laissa työ- ja elinkeinoministeriölle säädettyjen tehtävien hoitamiseen.

Asiakastietojärjestelmä muodostuu henkilöasiakasrekisteristä, työnantajarekisteristä ja palveluntuottajarekisteristä sekä henkilöasiakasrekisterin osarekisterinä toimivasta monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteristä. Mitä tässä luvussa säädetään työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä, sovelletaan monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteriin kuitenkin vain, jos työllistymistä edistävistä monialaisesta yhteispalvelusta annetussa laissa ei toisin säädetä.

Henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *yleinen tietosuoja-asetus* ja tietosuojalaissa (1050/2018).

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä säädetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetussa laissa (293/2017).

2 §

Rekisterinpitäjät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus ja työ- ja elinkeinotoimistot ovat työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän yhteisrekisterinpitäjiä. Työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus on yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettu henkilötietojen käsittelijä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus vastaa työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän yleisen tietosuoja-asetuksen:

- 1) 25 artiklassa tarkoitettusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 2) 32 artiklassa tarkoitettusta käsittelyn turvallisuudesta;
- 3) 35 artiklassa tarkoitettusta tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista;
- 4) 36 artiklassa tarkoitettusta ennakkokuulemisesta;
- 5) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista ja muista sellaisista yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädettyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvallisuutta.

Työ- ja elinkeinotoimistot vastaavat muista kuin 2 momentin mukaisista yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista. Kukin työ- ja elinkeinotoimisto vastaa rekisterinpitäjän tehtävistä asiakkaidensa osalta.

3 §

Rekisterikohtaiset tiedot

Henkilöasiakasrekisteriin voidaan tallettaa henkilöasiakkaasta:

- 1) nimi, henkilötunnus ja yhteystiedot;
- 2) työ- ja elinkeinotoimiston asiakkuuteen ja työ- ja elinkeinotoimiston kanssa asiointiin sekä asioinnin mahdollisesti edellyttämiin erityisjärjestelyihin liittyvät tiedot;

Eduskunnan vastaus EV 55/2020 vp

- 3) koulutusta, työhistoriaa ja ammatillista osaamista koskevat tiedot;
- 4) palvelutarvetta ja suunnitelmia koskevat tiedot;
- 5) tiedot työ- ja koulutustarjouksista ja esittelyistä työnantajalle;
- 6) tiedot julkisista työvoima- ja yrityspalveluista ja muista työllistymistä edistävästä palveluista sekä asiantuntija-arvioinneista;

7) sellaiset terveydentilaa ja työ- ja toimintakykyä koskevat tiedot, joilla on vaikutusta henkilön työllistymiseen ja jotka ovat välttämättömiä palvelujen tarjoamiseksi hänelle;

8) työttömyysturvaan ja vuorotteluvapaaseen liittyvät selvitykset ja työvoimapoliittiset lausunnot;

9) tiedot julkiseen työvoima- ja yrityspalveluun kuuluvista etuuksista.

Työnantajarekisteriin voidaan tallettaa julkisia työvoima- ja yrityspalveluja hakevasta tai saavasta työnantajasta:

- 1) yksilöintitiedot;
- 2) työ- ja elinkeinotoimiston asiakkuuteen ja työ- ja elinkeinotoimiston kanssa asiointiin liittyvät tiedot;
- 3) toimintaa ja palvelutarvetta koskevat tiedot;
- 4) työpaikat ja niiden täyttymistä koskevat tiedot;
- 5) palkkatukea koskevat päätökset ja siihen liittyvät seuranta- ja maksatustiedot;
- 6) työkokeilua koskevat sopimukset;
- 7) muut kuin tämän momentin 1—6 kohdassa tarkoitetut, julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyvät tiedot.

Palveluntuottajarekisteriin voidaan tallettaa asiakaspalvelua varten:

- 1) palveluntuottajan yksilöintitiedot;
- 2) työ- ja elinkeinotoimiston kanssa asiointiin liittyvät tiedot;
- 3) palveluntuottajan kanssa tehdyt hankintasopimukset sekä niihin liittyvät maksatustiedot;
- 4) hankittua palvelua koskevat tiedot;
- 5) palvelun haku-, valinta- ja seurantatiedot;
- 6) muut kuin tämän momentin 1—5 kohdassa tarkoitetut, julkisen työvoima- ja yrityspalvelun suunnittelun ja järjestämisen kannalta tarpeelliset palveluntuottajaa koskevat tiedot;
- 7) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua työvoimakoulutusta ja sen järjestäjää koskevat tiedot sekä koulutukseen liittyvät haku-, valinta- ja seurantatiedot.

Rekistereihin saa tallettaa myös muita kuin tässä pykälässä tarkoitettuja, julkisen työvoima- ja yrityspalvelun suunnittelun, järjestämisen ja seurannan kannalta tarpeellisia tietoja, jotka eivät ole henkilötietoja. Rekistereihin voi kuulua myös asiakirjoja, joita ei talleteta asiakastietojärjestelmään.

4 §

Tietojen tallettaminen, poistaminen ja arkistointi

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskusten on talletettava asiakastiedot työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään. Jos rekisteriin talletettava henkilötieto on saatu muualta kuin rekisteröidyltä itseltään, rekisteriin tulee merkitä, mistä tieto on saatu ja kuka tiedon on merkinnyt.

Eduskunnan vastaus EV 55/2020 vp

Rekisteröidyllä ei ole yleisen tietosuoja-asetuksen 18 artiklassa säädettyä oikeutta henkilöasiakasrekisterissä olevien tietojen käsittelyn rajoittamiseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen on poistettava kaikki asiakasta tai palveluntuottajaa koskevat tiedot, kun asiakkuuden tai sopimussuhteen päättymisestä on kulunut neljä vuotta. Tietoa ei kuitenkaan tarvitse poistaa, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

Tietojen arkistoinnista säädetään arkistolaisissa (831/1994).

4 a §

Käyttöoikeudet

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän käyttö edellyttää henkilökohtaista käyttöoikeutta. Asiakastietojärjestelmän käyttöoikeuksien hallintaan ja lokitietojen keräämiseen liittyvistä tehtävistä vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus. Tiedot voimassa olevista käyttöoikeuksista on pidettävä ajan tasalla.

Käyttöoikeus on rajattava sisällöltään, laajuudeltaan, valtuuksiltaan ja kestoaltaan siihen, mikä on henkilön tehtävien hoitamisen kannalta välttämätöntä.

Henkilö, jolle on myönnetty käyttöoikeus, saa käsitellä vain sellaisia asiakastietojärjestelmään talletettuja tietoja, jotka ovat välttämättömiä hänen tehtäviensä hoitamiseksi, ja vain siten kuin hänen tehtäviensä hoitamiseksi on välttämätöntä.

5 §

Käyttöoikeuden myöntäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus myöntää käyttöoikeuden työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinoministeriön hakemuksesta. Hakemuksessa on annettava käyttöoikeuden myöntämisen ja voimassaolon määrittelemiseksi tarpeelliset tiedot. Virkamies, jolle on myönnetty käyttöoikeus työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään, saa salassapitosäännösten estämättä hakea ja käyttää asiakastietojärjestelmään talletettuja tietoja, jos se on tarpeen asiakaspalvelun järjestämiseksi, vireillä olevan asian selvittämiseksi tai ratkaisemiseksi taikka valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtävän suorittamiseksi.

Käyttöoikeus voidaan myöntää sellaiselle 1 momentissa mainitun viranomaisen palveluksessa olevalle virkamiehelle, joka hoitaa:

- 1) tässä laissa säädettyjä tehtäviä;
- 2) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa säädettyjä julkiseen työvoima- ja yrityspalveluun liittyviä tehtäviä;
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuun työvoimakoulutukseen liittyviä tehtäviä;
- 4) sosiaalisista yrityksistä annetussa laissa säädettyjä tehtäviä;

Eduskunnan vastaus EV 55/2020 vp

- 5) työttömyysturvalaissa säädettyjä tehtäviä;
- 6) vuorotteluvapaalaissa säädettyjä tehtäviä;
- 7) 1—4 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin, tukiin tai asiakasprosesseihin taikka työttömyysturva- tai vuorotteluvapaajärjestelmään liittyviä valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtäviä;
- 8) rekisterinpitäjän tehtäviä taikka käyttöoikeuksien hallintaan ja lokitietojen keräämiseen liittyviä tehtäviä.

Käyttöoikeus työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään voidaan myöntää lisäksi sellaiselle henkilölle, joka on työ- ja elinkeinoministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen toimeksiannosta erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä tekevän tahon palveluksessa tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen toimeksiannosta asiakastietojärjestelmän kehittämis- tai ylläpitotehtäviä tekevän tahon palveluksessa ja joka hoitaa kyseistä tehtävää.

5 a §

Käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen on poistettava käyttöoikeus, jos:

- 1) käyttöoikeuden myöntämiselle 5 §:ssä säädetyt edellytykset eivät enää täyty;
- 2) käyttöoikeuden poistaminen on välttämätöntä muusta henkilötietojen suojaan tai asiakastietojärjestelmän tietoturvaan liittyvästä painavasta syystä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus voi poistaa käyttöoikeuden, jos asiakastietojärjestelmään talletettuja tietoja on käsitelty 4 a §:n 3 momentin, yleisen tietosuoja-asetuksen tai tietosuojalain vastaisesti.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen on muutettava käyttöoikeutta, jos haettu tai myönnetty käyttöoikeus ei enää vastaa sisällöltään, laajuudeltaan, valtuuksiltaan tai kestoaltaan sitä tarkoitusta, johon sitä on haettu tai johon se on myönnetty.

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön sekä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettun työ- ja elinkeinohallinnon ulkopuolisen tahon on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen perusteista.

6 §

Suostumus tietojen luovuttamiseen työnantajalle

Työnantajalle voidaan luovuttaa työpaikan täyttämistä varten tarpeellisia tietoja työnhakijasta vain työnhakijan kirjallisella suostumuksella. Henkilöasiakasrekisteriin on merkittävä tieto suostumuksesta tai siitä kieltäytymisestä.

Eduskunnan vastaus EV 55/2020 vp

Työnantajalle voidaan luovuttaa työnhakijan terveydentilaa koskevia tietoja vain, jos työnhakija antaa siihen yksilöidyn kirjallisen suostumuksen ja jos tiedot ovat välttämättömiä avoimen työpaikan tai kyseisen ammattialan erityisten terveydentilavaatimusten täyttämiseksi taikka sellaisen työnhakijan työllistymisen edistämiseksi, jonka vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä.

7 §

Tietojen luovuttaminen asiakastietojärjestelmästä

Jollei laissa toisin säädetä, tietojen luovuttamiseen työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä ja siihen talletettujen tietojen julkisuuteen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus on velvollinen salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä maksutta luovuttamaan työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä työ- ja elinkeinoministeriölle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle niille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot. Työnvälitystilaston laatimista varten tiedot on kuitenkin luovutettava työ- ja elinkeinoministeriölle oma-aloitteisesti.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä tarkoitetun luvan antamisesta työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään sisältyvien, salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen tilastointia, tieteellistä tutkimusta taikka viranomaisten suunnittelu- tai selvitystyötä varten päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus.

Tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain (1369/2014) 9 § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 55/2020 vp

9 §

Monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteri

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus ylläpitää monialaisen yhteispalvelun toteuttamiseksi julkisesta työvoima- ja yrittäjäpalvelusta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettua monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteriä. Monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteriä käytetään tässä laissa työ- ja elinkeinotoimistolle, kunnalle ja Kansaneläkelaitokselle säädettyjen tehtävien hoitamiseen.

Monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteriin voidaan tallettaa:

- 1) työttömän nimi, henkilötunnus ja yhteystiedot;
- 2) monialaisen yhteispalvelun asiakkuuteen ja monialaisessa yhteispalvelussa asiointiin sekä asiointiin mahdollisesti edellyttämiin erityisjärjestelyihin liittyvät tiedot;
- 3) työttömän koulutusta, työhistoriaa ja ammatillista osaamista koskevat tiedot;
- 4) sellaiset työttömän sosiaalista tilannetta koskevat tiedot, joilla on vaikutusta hänen työllistymiseensä;
- 5) sellaiset työttömän terveydentilaa ja työ- ja toimintakykyä koskevat tiedot, joilla on vaikutusta hänen työllistymiseensä ja jotka ovat välttämättömiä palvelujen tarjoamiseksi hänelle;
- 6) työttömän palvelutarvetta koskevat tiedot;
- 7) monialainen työllistymissuunnitelma ja sen toteutumista, seuranta ja tarkistamista koskevat tiedot.

Työ- ja elinkeinotoimiston, kunnan ja Kansaneläkelaitoksen on talletettava työttömästä koskevat asiakastiedot monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteriin. Työttömän tietoja saa tallettaa asiakasrekisteriin sen jälkeen, kun monialainen yhteispalvelu on alkanut.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus voi myöntää käyttöoikeuden monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteriin työ- ja elinkeinotoimiston, kunnan tai Kansaneläkelaitoksen hakemuksesta. Käyttöoikeus voidaan myöntää työ- ja elinkeinotoimiston, kunnan tai Kansaneläkelaitoksen palveluksessa olevalle virkamiehelle, joka hoitaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Virkamies, jolle on myönnetty käyttöoikeus, saa salassapitosäännösten estämättä hakea ja käyttää asiakasrekisteriin talletettuja tietoja, jos se on tarpeen asiakaspalvelun järjestämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 55/2020 vp

Helsingissä 29.5.2020

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri